

4.1.3 เทศบาลเมืองเสเดา

(1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

(1.1) ที่ตั้งและขนาด เทศบาลเมืองเสเดา ตั้งอยู่ที่ตำบลเสเดา อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 47 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลปริก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลสำนักขาม

(1.2) ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

1) ลักษณะภูมิประเทศ เทศบาลเมืองเสเดา มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลูกคลื่นลอนลาดหรือลอนชัน เนื่องจากถูกลำธารขนาดเล็กไหลตัดผ่าน และมีลักษณะภูมิประเทศ เป็นภูเขาได้แก่ เขาเล่า ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเทศบาล พื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองเสเดาด้านตะวันออกมีลำคลองไหลผ่านหลายสาย เช่น คลองอุ้ตะเภา คลองคลอง และคลองเล่า เป็นต้น โดยมีทิศทางไหลจากทิศใต้ขึ้นสู่อีสาน ทำให้พื้นที่ทางด้านตะวันออกส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มน้ำ ส่วนบริเวณทางด้านตะวันตก และตะวันตกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เชิงเขาซึ่งมีพื้นที่ป่าเขา และป่าสงวนอยู่

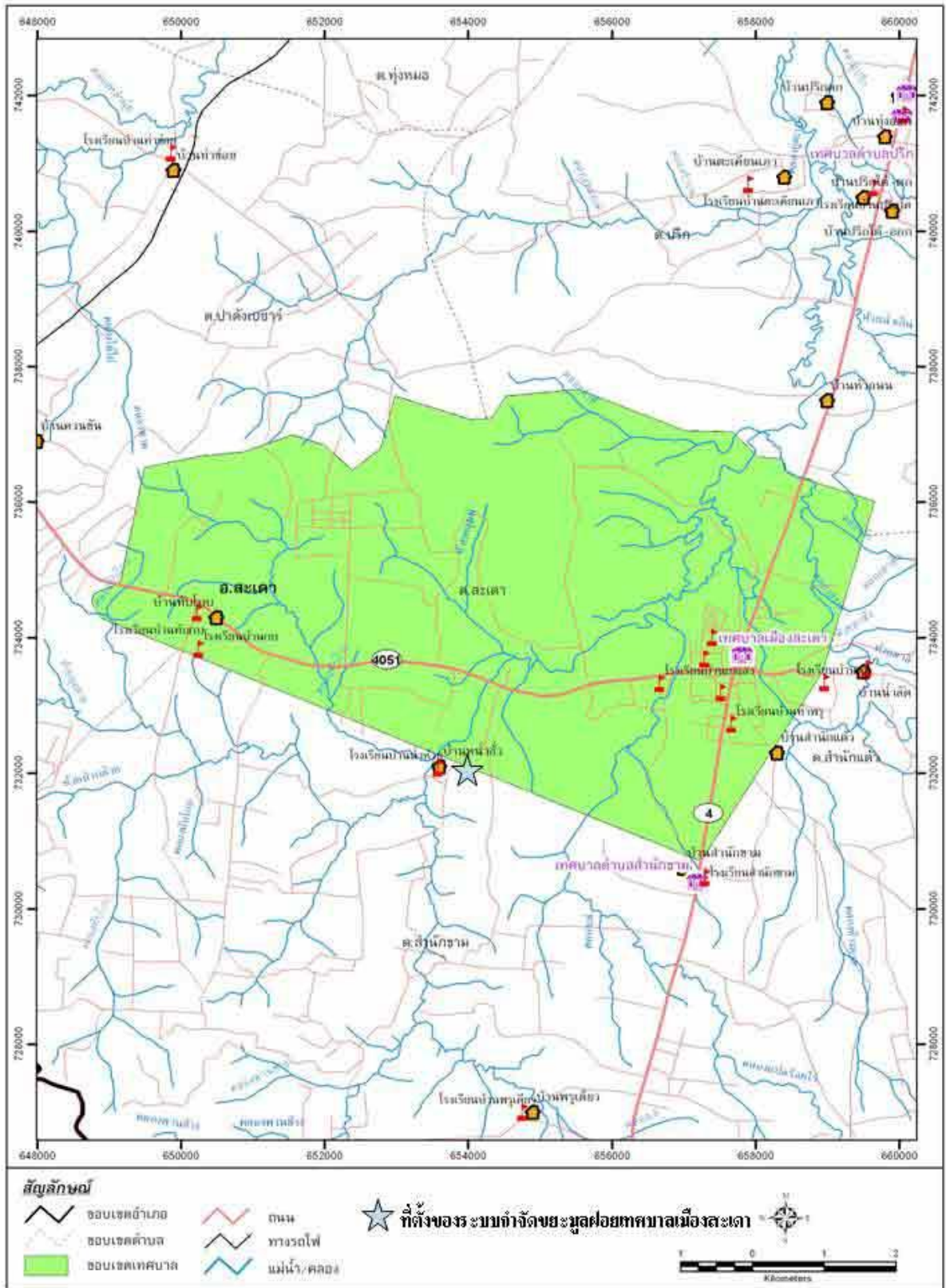
2) ลักษณะภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศทั่วไป มีลักษณะภูมิอากาศ 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงกรกฎาคมและฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงมกราคม

(1.3) ประชากร

เทศบาลเมืองเสเดามีประชากรจำนวน 20,143 คน เป็นชาย 9,841 คน และหญิง 10,302 คน มีจำนวนครัวเรือน 7,328 หลัง และจำนวนประชากรเฉลี่ย 2.75 คน/หลังคาเรือน

(1.4) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ประชากรในเขตเทศบาลเมืองเสเดาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ทำนา และทำไร่ อาชีพรองลงมา ได้แก่ พาณิชยกรรม และรับราชการ

รูปที่ 4.1-14 แผนที่เขตเทศบาลเมืองสะเดาและที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองสะเดา

(2) รายละเอียดโครงการและสถานภาพปัจจุบัน

(2.1) ความเป็นมา

ปี 2537 เทศบาลเมืองสะเดา ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (ในขณะนั้น) เพื่อดำเนินการศึกษาความเหมาะสม (Feasibility Study) ของระบบจัดการขยะมูลฝอย โดยว่าจ้างบริษัท เอ็นไวรอนเมนทอล แคร้ เซ็นเตอร์ จำกัด ในวงเงิน 2,500,000 บาท บนเนื้อที่ 96 ไร่ บ้านหน้าฮั่ว ตำบลสะเดา ซึ่งเป็นที่ดินจัดซื้อจากเอกชนในราคา 6,500,000 บาท ในการ จัดตั้งศูนย์กำจัดขยะ แล้วเสร็จ เมื่อเดือนมีนาคม 2539 โดยได้รับความเห็นชอบจากประชาชนก่อนทำการศึกษาและออกแบบ

ปีงบประมาณ 2539 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (ในขณะนั้น) ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด เพื่อศึกษาออกแบบรายละเอียดการก่อสร้าง (Detailed Engineering Design) วงเงิน 2,500,000 บาท แล้วเสร็จเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2541

ปีงบประมาณ 2541 ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล ระยะที่ 1 วงเงิน 81.577 ล้านบาท (เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม 25.719 ล้านบาทและเงินกู้จากOECD 55.855 ล้านบาท) โดยว่าจ้างบริษัท อะสะโนะ เอ็นจิเนียริง จำกัด และเริ่มทำการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยระยะที่ 1 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 แล้วเสร็จเมื่อเดือนกรกฎาคม 2543 และเปิดดำเนินการในปีเดียวกัน

ปีงบประมาณ 2551 ได้รับงบประมาณ ผ่านแผนปฏิบัติการ เพื่อการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระดับจังหวัด จำนวน 45 ล้านบาท และ เทศบาลฯ สมทบอีก 5 ล้านบาท สำหรับใช้ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบระยะที่ 2 โดยเริ่มทำการก่อสร้างตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2551 ก่อสร้างแล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2552 และเริ่มใช้งานหลุมฝังกลบระยะที่ 2 เมื่อเดือนสิงหาคม 2553

เทศบาลเมืองสะเดาได้รับกาสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดและจากกองทุนสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสิ้น 135.40 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 1-9

(2.2) รายละเอียดของระบบการจัดการขยะมูลฝอย

1) การเก็บขนขยะมูลฝอย ระบบเก็บขนขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองสะเดา รับผิดชอบการดำเนินงานโดยกอง สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยใช้รถบรรทุกขยะแบบเทท้าย จำนวน 1 คัน รถบรรทุกอัดท้าย จำนวน 4 คัน และรถเครนถังคอนเทนเนอร์ 1 คัน เทศบาลเมืองสะเดาใช้ถังพลาสติก ขนาดความจุ 100 ลิตร จำนวน 298 ใบ และความจุ 200 ลิตร จำนวน 464 ใบ และถังคอนเทนเนอร์ขนาดความจุ 8,000 ลิตร จำนวน 10 ใบ สำหรับทิ้งขยะรวมทุก ประเภท และแบ่งเขตการเก็บขนเป็น 5 เขต มีพนักงานเก็บกวาดขยะมูลฝอย จำนวน 26 คน มีระยะทางในการเก็บขนต่อเนื่องภายในเขตเทศบาลประมาณ 21-27 กิโลเมตร และรถส่วนใหญ่ดำเนินการเก็บขน 1 เที่ยวต่อวัน จากนั้นจึงนำไปกำจัดที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองสะเดาโดยตรงโดยไม่มีสถานีขนถ่าย และเทศบาลสามารถเก็บขนมูลฝอยโดยไม่มีมูลฝอยตกค้าง

ตารางที่ 4.1-9 การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองสะเดา

ลำดับที่	ปีงบประมาณ พ.ศ.	แหล่งงบประมาณ	วงเงิน (ล้านบาท)	รายละเอียดโครงการ
1.	2537	สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	2.50	ศึกษาความเหมาะสมของระบบกำจัดขยะมูลฝอย
2.	2539	สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	2.50	ศึกษาออกแบบรายละเอียดการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบ
3.	2541	กองทุนสิ่งแวดล้อมและเงินกู้จากOECD	81.577	ก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบระยะ
4.	2551-2552	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด (งบกระแส งบลงทุน งบอุดหนุนเฉพาะกิจ)	50.00	- ก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบ ระยะที่ 2 - รถชุดดินตีนตะขาบ 1 คัน สภาพดี - รถตักถ้อย่างสภาพดี - รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบสภาพดี

2) ระบบการจัดการขยะมูลฝอย

- **ที่ตั้ง** สถานที่กำจัด ขยะมูลฝอยเทศบาลเมือง สะเดาตั้งอยู่บนที่ดิน 96 ไร่ บริเวณถนนเลี่ยงเมือง บ้านหน้าอ้ว ตำบลสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล โดยห่างจากเขตเทศบาลเมืองสะเดา 5 กิโลเมตร ห่างจากถนนสายหลัก 2 กิโลเมตร ห่างจากคลองเล่ประมาณ 1 กิโลเมตร และห่างจากชุมชนประมาณ 2 กิโลเมตร มีการใช้ประโยชน์พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ปลูกยางพารา

- **รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอย** ระบบฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองสะเดา มีหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยจำนวน 2 หลุม ขนาด 24,000 ตารางเมตร และ 16,000 ตารางเมตร โดยได้เปิดการใช้งานในหลุมที่ 1 ตั้งแต่ปี 2543 ปัจจุบันปิดการใช้งานแล้ว และ หลุมที่ 2 ซึ่งได้รับงบประมาณจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดปี 2551- 2552 ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2552 เริ่มใช้งานเมื่อเดือนสิงหาคม 2553 รายละเอียดการดำเนินงานระบบฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลเทศบาลเมืองสะเดา แสดงดังตารางที่ 4.1-10

ตารางที่ 4.1-10 การดำเนินงานระบบฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลเทศบาลเมืองสะเดา

ระยะที่	องค์ประกอบ	รายละเอียดการดำเนินงาน
1	งานก่อสร้างหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยระยะที่ 1	- ระบบฝังกลบขยะมูลฝอยแบบขุดร่อง หลุมฝังกลบระยะที่ 1 จำนวน 1 หลุม พื้นที่ 24,000 ตร.ม. (15 ไร่) รองรับขยะได้ 240,000 ลบ.ม. ฝังกลบ 3 ชั้น ความสูงรวมประมาณ 14 ม. ดังนี้ ชั้นที่ 1 ขุดหลุมลึก 5.35 ม. บดอัดพื้นรองด้วยดินเหนียวหนา 1 ม. ปูพื้นด้วยแผ่น HDPE และแผ่น Geotextile ติดตั้งระบบรวบรวมน้ำชะขยะที่ก้นหลุม และติดตั้งท่อระบายก๊าซ ฝังขยะ ความสูง 4 ม. ดินกลบที่ระหว่างชั้นหนา 0.3 ม. ชั้นที่ 2 ฝังขยะความสูง 3.7 ม. ดินกลบที่ระหว่างชั้นหนา 0.3 ม. ชั้นที่ 3 ฝังขยะความสูง 3.7 ม. ดินกลบที่ระหว่างชั้นหนา 0.3 ม. และกลบที่ชั้นบนสุดหนา 0.6 ม.
	กลุ่มอาคารและสาธารณูปการ	- ป้อมยาม(สภาพดี แต่ไม่ได้มีการใช้งาน) - สำนักงานและเครื่องชั่งสภาพดี มีการใช้งาน - โรงเรือนเอนกประสงค์สภาพทรุดโทรม - โรงจอดรถและบำรุงเครื่องจักรกล (สภาพดีมีการใช้งาน) - อาคารเก็บวัสดุและอุปกรณ์สภาพดี มีการใช้งาน - อาคารเอนกประสงค์สภาพดี มีการใช้งาน - บ้านพักพนักงาน(สภาพดี มีการใช้งาน) - รั้วรอบโครงการความสูง 1.70 เมตร (สภาพดี) - รางระบายน้ำรอบพื้นที่ฝังกลบ กว้าง 0.50 เมตร ลึก 0.50 เมตร (สภาพดีแต่มีขยะปลิวตกค้างในรางระบายน้ำเป็นจำนวนมาก) - ป่อหมักสิ่งปฏิกูล(ชำรุด ไม่มีมีการใช้งาน) - ถนนคอนกรีตรอบพื้นที่หลุมฝังกลบและกลุ่มอาคาร(สภาพดี) - ติดตั้งระบบไฟฟ้าและระบบประปาบาดาล ซึ่งบ่อบาดาลอยู่นอกพื้นที่โครงการ ประมาณ400 ม. (สภาพดี) - ท่อน้ำทิ้งและฝาปิดตลอดเส้นทาง สำหรับระบายน้ำที่ผ่านการบำบัด(สภาพดี)
	ระบบบำบัดน้ำเสีย	- ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อฝัง ประกอบด้วย 5 บ่อ ปูแผ่น HDPE ทุกบ่อ บ่อที่ 1 และ 2 บ่อหมัก ความลึก 3 ม. บำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ บ่อที่ 3 และ 4 บ่อฝัง ความลึก 1.5 ม. บำบัดน้ำเสียแบบกึ่งใช้อากาศ บ่อที่ 5 บ่อบ่ม ความลึก 1 ม. บำบัดน้ำเสียแบบใช้อากาศ แผ่น HDPE ทุกบ่ออยู่ในสภาพดี ไม่มีการโป่งพองและฉีกขาด พบต้นไม้ขึ้นตามแนวคันดินขอบบ่อในบางจุด มีการติดตั้งเครื่องเติมอากาศในบ่อหมักและบ่อฝัง และเปิดใช้งานเป็นครั้งคราว น้ำที่ผ่านการบำบัดไหลลงสู่ท่อน้ำทิ้งที่มีฝาปิดมิดชิดตลอดเส้นทาง ป้องกันการปนเปื้อนจากแหล่งภายนอกและระบายลงคลองแล้ว
	ระบบติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำใต้ดิน	บ่อสังเกตการณ์ที่เป็นบ่อน้ำตื้นรอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย จำนวน 8 บ่อ ความลึก 10 ม. บ่อหมายเลข 1 ถูกดินจากคันดินหลุมฝังกลบ ไหลลงมากลบทับ บ่อหมายเลข 2 และ 3 ถูกรื้อถอน เมื่อครั้งพัฒนาระบบฝังกลบระยะที่ 2 ทุกบ่อที่เหลืออยู่มีสภาพดี มีฝาปิดสนิทและไม่มีรอยแตกร้าว
	เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่างๆ ในการดำเนินงาน	- ใช้เครื่องจักรกลที่มีอยู่เดิมในการดำเนินงาน คือ รถตักดินตีนตะขาบ รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ซึ่งจัดซื้อในปี 2540 - จัดหาเครื่องจักรกลใหม่ คือ รถบรรทุกเทท้าย รถปิคอัพตรวจการ เครื่องสูบน้ำหนักขยะ เครื่องสูบน้ำเสียแบบจุ่มใต้น้ำชนิดไม่ดูดตัน ซึ่งจัดซื้อในปี 2543 และเครื่องสูบน้ำน้ำ จักซื้อในปี 2548 ทม.สะเดา มีแผนการซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรโดยวิธีการจ้างเหมาหน่วยงานภายนอก

ระยะที่	องค์ประกอบ	รายละเอียดการดำเนินงาน
2	งานก่อสร้างหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยระยะที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบฝังกลบขยะมูลฝอยแบบชดรู้ง จำนวน 1 หลุม หลุมฝังกลบระยะที่ 2 พื้นที่ 16,000 ตร.ม. (10 ไร่) รองรับขยะได้ 160,000 ลบ.ม. ฝังกลบ 3 ชั้น ความสูงรวมประมาณ 14 ม. ดังนี้ - ชั้นที่ 1 มีรูปแบบเช่นเดียวกับหลุมฝังกลบระยะที่ 1 แต่มีการติดตั้งท่อระบายก๊าซที่เกิดจากการหมักเป็นพลาสติกพีวีซี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 นิ้ว 30 ท่อ เจาะรูขนาด 10 มม. โดยรอบฝังขยะความสูง 4 ม. ดินกลบทับระหว่างชั้นหนา 0.3 ม. - ชั้นที่ 2 ฝังขยะความสูง 3.7 ม. ดินกลบทับระหว่างชั้นหนา 0.3 ม. - ชั้นที่ 3 ฝังขยะความสูง 3.7 ม. ดินกลบทับระหว่างชั้นหนา 0.3 ม. และกลบทับชั้นบนสุดหนา 0.6 ม. - บ่อรวบรวมน้ำเสียของหลุมฝังกลบระยะที่ 2 ไม่ได้มีการเชื่อมต่อกับระบบบำบัดน้ำชะขยะมูลฝอยที่มีอยู่เดิม
	เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหาเครื่องจักรกลใหม่ คือ รถขุดดินตีนตะขาบ รถดักล้อยาง รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ซึ่งจัดซื้อในปี 2552 ทม.สะเดา มีแผนการซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรโดยวิธีการจ้างเหมาหน่วยงานภายนอก

(3) การรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อการจัดการขยะมูลฝอย

จากแนวทางการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยของกรมควบคุมมลพิษโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรวมกลุ่มเพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองสะเดาเป็นแกนนำในการจัดตั้งโดยใช้พื้นที่ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลเมืองสะเดาเดิม บนพื้นที่ 96 ไร่ ณ บ้านหน้า อ่าวอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยในปี 2548 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสะเดาเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ประกอบด้วยเทศบาล 6 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง และมีการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยรวม 72.5 ตัน/วัน จัดอยู่ในกลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง 3 (M3) คือ ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบ 50-100 ตัน/วัน ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8 แห่งร่วมกำจัดขยะมูลฝอยกับเทศบาลเมืองสะเดา ดังตารางที่ 4.1-11

ตารางที่ 4.1-11 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมกำจัดขยะมูลฝอยกับเทศบาลเมืองสะเดา

อปท. ที่เข้าร่วมตาม คพ	อปท. หลัก	MOU ณ วันที่	อปท. ที่เข้าร่วม ปัจจุบัน	ปริมาณขยะ ที่นำมากำจัด (ตัน/วัน)
ทม.สะเดา / ทม.ปาดังเบซาร์ / ทต.สำนักขาม / ทต.พังงา / อบต.เขามี่เกียรติ / อบต.ปริก / อบต.ท่าโพธิ์ / อบต.ท่าข้าม	ทม.สะเดา	ต.ค.-พ.ย.48	ทม.สะเดา	17.70
			ทม.ปาดังเบซาร์	6.19
			ทต.สำนักขาม	22.60
			อบต.เขามี่เกียรติ	2.02
			อบต.ปริก	4.05
			อบต.ท่าโพธิ์	1.45
			อบต.ท่าข้าม	0.34
			ทต.พังงา	2.19
			ทต.คลองแงะ	7.81
			อบต.สำนักแก้ว	1.97
เอกชน	0.17			

ป้ายสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

อาคารรักษาการณ์

อาคารชั่งน้ำหนัก

โรงจอดรถและบำรุงเครื่องจักรกล

บ้านพักพนักงาน

พื้นที่ Buffer Zone

รูปที่ 4.1-16 สภาพโดยรอบบริเวณพื้นที่ฝังกลบ

หลุมฝังกลบระยะที่ 1

หลุมฝังกลบระยะที่ 2

หลุมฝังกลบระยะที่ 2

ขยะที่คัดแยกในระบบฝังกลบ

เครื่องสูบน้ำชะขยะ

เครื่องสูบน้ำชะขยะจากหลุมฝังกลบ

รูปที่ 4.1-17 สภาพโดยทั่วไปของหลุมฝังกลบ

ระบบบำบัดน้ำชะขยะมูลฝอย

บำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ (บ่อหมัก)

บำบัดน้ำเสียแบบกึ่งไร้อากาศ (บ่อผึ่ง)

บำบัดน้ำเสียแบบใช้อากาศ (บ่อบ่ม)

บ่อหมักสิ่งปฏิกูล

รูปที่ 4.1-18 ระบบบำบัดน้ำชะขยะและบ่อหมักสิ่งปฏิกูล

(4) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

(4.1) ด้านเทคโนโลยี

ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมเทศบาลเมืองสะเดา รองรับปริมาณขยะมูลฝอย 66.5 ตัน/วัน โดยเป็นขยะจากเทศบาลเมืองสะเดา 17.70 ตัน/วัน และท้องถิ่นอื่นๆ และเอกชน 48.80 ตัน/วัน

การดำเนินงานกำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองสะเดา เป็นการดำเนินงานโดยเทศบาลฯ มีเครื่องจักรในการดำเนินงาน เป็นรถแทรกเตอร์ 2 คัน รถเบ็คโฮ 1 คัน รถขุดตัก 1 คัน รถบรรทุก 10 ล้อ 1 คัน เปิดรับขยะเวลา 07.00 – 14.00 น. โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ฝังกลบ ดังนี้ เมื่อรถเก็บขนขยะมาถึงศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย จึงทำการชั่งน้ำหนักของรถพร้อมน้ำหนักขยะ จากนั้นจึงทำการเทกอง ตามแนวคันดินและเกลี่ย ในขั้นตอนการกลบไม่ได้ฝังกลบทุกวันเนื่องจากเครื่องจักรไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่เข้าระบบฝัง

กลบ ทำให้มีขยะปลิวออกนอกบริเวณหลุมฝังกลบ โดยเฉพาะเฉพาะอย่างยิ่ง ในวางระบายน้ำซึ่งทำให้ กีดขวางการระบายน้ำ

ในช่วงฤดูฝน ระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมือง สะเดามีน้ำชะขยะในปริมาณมาก ซึ่งอยู่ในบริเวณกองขยะมูลฝอยที่รอทำการฝังกลบ เทศบาลเมืองสะเดาได้มีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยการ ใช้เครื่องสูบน้ำชะขยะมูลฝอยลงสู่ระบบบำบัดน้ำชะขยะมูลฝอยที่บ่อหมักโดยตรง

ระบบบำบัดน้ำชะขยะมูลฝอยของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมือง สะเดาเป็นระบบบ่อฝัง จากการสำรวจประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำชะขยะมูลฝอย ไม่พบการโป่งพองหรือฉีกขาดของพลาสติกกันซึม HDPE ในทั้ง 5 บ่อ จากการสำรวจสภาพน้ำในระบบบำบัดเป็นสีเขียว พบขยะปลิวตกค้างในระบบ ในปี 2554 กรมควบคุมมลพิษไม่มี การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน เนื่องจากบ่อที่ก่อสร้างไม่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ

(4.2) ด้านงบประมาณ

- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ** ในช่วงเดือนมิถุนายน 2554 - พฤษภาคม 2555 เทศบาลเมืองสะเดามีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการขยะเป็นเงินทั้งสิ้น 9,100,379 บาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเก็บขน ขยะมูลฝอย 6,924,170 บาท แยกเป็นค่าจ้างพนักงาน 5,059,790 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 1,609,000 บาท ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร 255,380 บาท เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเก็บขนขยะมูลฝอย เดือนละ 577,014 บาท และค่าใช้จ่ายในการ กำจัดขยะมูลฝอย 2,176,209 บาท แยกเป็นค่าจ้างบุคลากรและพนักงาน 815,965 บาท ค่าตอบแทนค่าใช้สอย 243,627 บาท ค่าวัสดุ 552,682 บาท และค่าสาธารณูปโภค 563,935 บาท เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอย เดือนละ 181,351 บาท เทศบาลเมืองสะเดามีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประมาณ 758,365 บาท/เดือน

- **การจัดเก็บค่าธรรมเนียม** ในเดือนมิถุนายน 2554 - พฤษภาคม 2555 เทศบาลเมืองสะเดา มีรายได้ ค่าธรรมเนียมการใ นเก็บขนขยะ และกำจัด มูลฝอยจำนวน 6,147,061 บาท แยกเป็น ค่าธรรมเนียม เก็บขนจำนวน 394,999 บาท (เฉลี่ยรายได้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย 512,255 บาท) และค่ากำจัด ขยะมูลฝอย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานเอกชน ที่นำขยะมูลฝอยมา กำจัดร่วมในอัตรา 500 บาท และ 1,200 บาทต่อตัน จำนวน 5,752,062 บาท (เฉลี่ยรายได้ในการกำจัดขยะมูลฝอย เดือนละ 479,339 บาท) เทศบาลเมืองสะเดามีรายได้จากการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ย 512,255 บาท/เดือน

(4.3) ด้านบุคลากร

เทศบาลเมืองสะเดามีบุคลากรในการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยจำนวน 61 คน โดยเป็นบุคลากรที่ รับผิดชอบงาน เก็บขนขยะมูลฝอยจำนวน 44 คน ประกอบด้วย พนักงานขับรถเก็บขน 6 คน พนักงานเก็บขนท้ายรถ 12 คน และมีพนักงานกวาดถนน 26 คน โดยมีบุคลากรรับผิดชอบงานกำจัดขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัด ขยะมูลฝอย จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ข้าราชการ 3 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว (ทั่วไป) 11 คน และพนักงานจ้างตามภารกิจ 2 คน

(4.4) ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม

เทศบาลเมืองสะเดา โดย กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการรณรงค์ให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อยืดอายุการใช้งานของหลุมฝังกลบขยะมูลฝอย โดยจัดทำแผ่นพับ แจกบริเวณชุมชน ร้านค้า นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านป้ายประกาศบริเวณสองข้างถนน

(4.5) ด้านการบริหารจัดการเชิงนโยบาย

คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองสะเดามีนโยบายให้เอกชนมาลงทุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นพลังงานไฟฟ้า

(5) ปัญหาและอุปสรรคของระบบการจัดการขยะมูลฝอย

(5.1) ด้านเทคโนโลยี

1) การดำเนินการ ฝังกลบขยะมูลฝอยด้วยดิน ไม่ได้ดำเนินการ ทุกวัน เนื่องจากเครื่องจักรในการดำเนินงานไม่เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าระบบ

2) ระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองสะเดา ในช่วงฤดูฝน มีน้ำชะขยะในปริมาณมาก โดยขังอยู่ในบริเวณกองขยะมูลฝอยที่รอทำการฝังกลบ

(5.2) ด้านงบประมาณ

ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองสะเดา ยังมีค่าใช้จ่ายมากกว่า รายรับ จึงต้องแบกรับค่าใช้จ่ายส่วนเกินในการดำเนินงานกำจัดขยะมูลฝอย เพราะการจัดเก็บค่าธรรมเนียมไม่สอดคล้องกับต้นทุนในการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบ

(5.3) ด้านบุคลากร

เทศบาลเมือง สะเดา มีปัญหาด้านบุคลากร เนื่องจากมีอัตรากำลัง ไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการระบบกำจัดมูลฝอยที่ถูกต้องหลักวิชาการ

(5.4) ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม

เทศบาลเมืองสะเดายังไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนใน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยมากนัก เนื่องจากเทศบาลยังไม่มีวิธีการ ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ที่ สามารถกระตุ้นให้ ชุมชน เห็นความสำคัญของปัญหาได้

(5.5) ด้านการบริหารจัดการเชิงนโยบาย

ผู้บริหารเทศบาลเมืองสะเดา มีนโยบายให้เอกชนมาลงทุนการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นพลังงานไฟฟ้า ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบ และหาผู้ลงทุนร่วม

(6) ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

(6.1) ด้านเทคโนโลยี

1) ตรวจสอบการอุดตันของระบบท่อรวบรวมน้ำชะขยะ หากในบริเวณที่มีการอุดตันหรือชำรุดมีปริมาณน้ำชะขยะมูลฝอยมาก ต้องสูบน้ำชะขยะมูลฝอยออกมาบำบัด

2) ซ่อมแซมบ่อสังเกตการณ์ที่ถูกดินกลบทับเพื่อให้ ใช้งานได้ และดำเนินการสร้างใหม่ในตำแหน่งที่ถูกเรือถอนตามแบบก่อสร้างที่มีอยู่เดิม เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรฝังกลบขยะมูลฝอยด้วยดินให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันการกระจายของขยะมูลฝอย และควรขุดลอกทำความสะอาดรางระบายน้ำฝนเพื่อไม่ให้กีดขวางการระบายน้ำ

4) เทศบาลควรมีการก่อสร้างบ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินใหม่ให้ถูกต้องตามเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ และควรมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินอย่างต่อเนื่อง

(6.2) ด้านงบประมาณ

- 1) สนับสนุนการคัดแยกขยะในครัวเรือนและในชุมชนเพื่อลดต้นทุนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
- 2) ส่งเสริมการลงทุนแก่เอกชนที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลดและใช้ประโยชน์จากขยะ โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ประสานข้อมูลการนำขยะมาใช้ประโยชน์ ซึ่งอาจจัดทำในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนหรือในโรงเรียน

(6.3) ด้านบุคลากร

ควบคุมและดูแลบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานที่ฝังกลบขยะ ให้ดำเนินงานตามคู่มือปฏิบัติงานและมาตรการความปลอดภัยที่กำหนดไว้ และให้ได้รับการฝึกอบรม การดูแลระบบ การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวางแผนและการบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ในระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

(6.4) ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม

- 1) จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ แก่บุคลากรของเทศบาล และประชาชนในเขตเทศบาล เรื่องการมีส่วนร่วมในการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการร่วมกันจัดการขยะชุมชน
- 2) จัดทำแนวทางการติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วม และมีมาตรการหรือรางวัลสนับสนุนให้กับชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย

(6.5) ด้านการบริหารจัดการเชิงนโยบาย

- 1) กำหนดแผนกลยุทธ์และมาตรการที่ชัดเจนสำหรับใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะในชุมชน
- 2) จัดทำนโยบายด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการองค์กรชุมชน ประชาชน และเยาวชน และการสร้างเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นทาง และการพัฒนาแนวทางและรูปแบบการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน เพื่อเป็นพลังงานทางเลือกในระดับชุมชน
- 3) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมกำจัดขยะให้สอดคล้องกับ ต้นทุนการดำเนินงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับชุมชนในการดำเนินการคัดแยกขยะ และให้มีคณะทำงาน ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานบริหารจัดการของเทศบาลจากทุกภาคส่วน